

א שבת אלל הרבי מליזעסק

פז"ק פרשת ויחי זו נועם תורה לפ"ק

חצר הקודש ליזענסק קרית גת * אימייל - 10747962372@gmail.com
קו שיעורי תורה ליזענסק * 0747-962-372 שלוחה 0 להשאת הודעה . שיעור בספה"ק נועם אלימלך שלוחה 6
דרשות פרשת השבוע: בלה"ק. שלוחה 5 באידיש. שלוחה 9 שיעור יומי בעניני הפרשה ומועדים. שלוחה 2

בספה"ק דגל מחנה אפרים

מלמד אותנו הדגל מעתיק השמועה וממשיך שלשלת זקינו הבעש"ט, את ביאורי הפסוקים בפרשה איך יהודי צריך להתנהג. רק בהתנהגות כזו הוא בבחינת ישראל ונקרא צדיק, אין צורך בהוספת ביאור על המאמר, רק ללמוד לשון ולתרגל מה שמלמד אותנו ועיני ישראל כבדו מזוקן לא יוכל לראות ויגש אותם אליו ויחבק להם וינשק להם וכו' וישם את אפרים לפני מנשה. והקשה האוה"ח הק', ויחבק אותם וינשק אותם היה ראוי לומר. ופירש הוא ז"ל כי לצד שכבדו עיניו מזוקן היה מחבק שלא במקום החיבוק ומנשק שלא במקום הנישוק ולזה אמר להם ולא אמר אותם. ע"כ דבריו. וי"ל לפע"ד בדרך רמז בענין הזה מה שחנני ה' ברחמיו וברו"ח ע"פ הקדמת הספרים הקדושים של הכהן הגדול {תולדות יעקב יוסף}: ועיני ישראל : הם הצדיקים שהם עיני הדור. ע"ש שמשיחים ומסתכלים תמיד בכל פעולותן של אותו הדור שלא יעשו ח"ו שום עולה ופרכה ואם רואה הצדיק במעשיהם איזה עול אזי מוכיחים נגד פניהם להחזירם למוטב. ע"כ

וזה י"ל שמרומז כאן בפסוק ועיני ישראל היינו הצדיקים וחכמים שהם עיני ישראל כבדו מזוקן היינו שכבדו מלהסתכל בפעולות ישראל, והיינו מזוקן ר"ל מחמת שמעשיהם הרעים נתיישן מאוד והורגלו בהם כ"כ עד שנדמה להם כהיתר, ולכך אי אפשר כלל להוכיח אותם על מעשיהם, כי בעיניו אין עושה שום רע ח"ו רק הוא צדיק גמור. אע"פ שעושה כל הרעות לא נחשב בלל בעיניו זה לדבר רע רק מחמת הרגל נעשה טבע, ולכך לא יוכל לראות, היינו אי אפשר לסבול ולהכיל ולראות במעשיהם מגודל השברון לב שרואים שהעם מתפרצים כ"כ ובעיניהם אין עושים שום רע חלילה רק כולם צדיקים גמורים, וא"א להוכיח אותם.

ואף על פי כן ויגש אותם אליו היינו שאע"פ שקשה לצדיק מאוד מעשיהם הרעים, עם כל זאת הוא מקרב אותם אליו בחושבו ועמך כולם צדיקים אפילו פושעי ישראל מלאים מצות כרימון. ויחבק להם, הוא גם כן לשון קירוב שחובקו בזרועותיו, והיינו שהוא מקרב לרוצים להתקרב אל הצדיק בכל מיני קורבה וחיבה, ועוד יותר מזה, וינשק להם, היינו דביקות וזיווג רוחא ברוחא. ולרמז זה גם כן נכון שלא אמר אותם, כתירוץ האוה"ח, היינו שבאמת לא יוכל להיות הקירוב במקום הקירוב מחמת האמת שאינו נהנה מפעולותיהם, ובפרט שא"א להיות זיווג ודביקות רוחא ברוחא כראוי, כי איך יקושר נפש צדיק בנפש עשות רע שהם שני הפכיים. עם כל זה קירבם! רק שלא היה הקירוב במקום הראוי והאמיתי כאשר אם יטיבו מעשיהם.

וישם את אפרים לפני מנשה כי שני בחינות אלו אפרים ומנשה יש בישראל : מנשה, ע"ש כי נשני אלקים וכו' היינו לשון שכחה ששוכחים בה' הנכבד והנורא במעשיהם הרעים. ואפרים, הוא לשון פרה ורבה היינו שעם כל זה הם מלאים מצות וכו'. והוא שרימז הפסוק שהצדיק מקרב מאוד אפילו את כל הרשעים והוא משים אותו בחינת הטוב של אפרים שבהם לעיקר וראש, לפני בחינת הרע שבהם שהוא מנשה כי מנשה הבכור, היינו, דבאמת מנשה היינו הבחינת הרע שבהם הוא העיקר ומתגבר יותר בהם. מכל מקום הצדיק מלמד זכות על ישראל, כנ"ל. ועוד יש לומר, שהוא ג"כ טעם כי מנשה הבכור היינו שזה אומר הצדיק, מה שהם שוכחים בה' הוא בראשונה ובהתחלה, ואח"כ נזכרים בה' ומתחרטים מאוד על מעשיהם ומקבלים על עצמם שייטיבו שוב מעשיהם.

כי זה דרך הצדיק ללמד תמיד זכות על ישראל עם קדוש ולקרבת בשתי ידיים באהבה וחיבה

ישמע חכם ויוסיף לקח במוסר השכל הזה הנוהג תמיד ובפרט בדורותינו כי תורת ה' תמימה עומדת לעד:

שיעור בספה"ק נועם אלימלך

הרבי רבי של תורה ויראת ה' טהורה מלמד אותנו מהי העבודה הנקרא בשם צדיק, כי צדיק איננו תואר ואינו דרגה או שם תפקיד. צדיק זה פעולות בעבודת השם, ועבודת הצדיק כל אדם חייב בזה, והמתאמץ לעשות מעבר יכולתו וחובו עושה מעשה חסידות, ומבאר הרבי שזה מה שלימד יעקב את יוסף, והתורה כתבה את זה כדי ללמד אותנו כל אחד ואחת אילו פעולות בחיי היום יום לעשות בהם רצון ה' ולקיום העולם.

ויקח יוסף את שניהם את אפרים בימינו כו' מימין ישראל וישלח כו' והוא הצעיר כו' שכל את ידיו כי מנשה הבכור. ויש לדקדק הלא עיקר כוונת הכתוב הוא לפרש שהבכור היה מימין ישראל והצעיר משמאלו, וימין ושמאל של יוסף הוא מיותר. **אך נראה** שעיקר מחשבת יעקב אבינו ע"ה היה להמשיך לישראל אחריו כל הימים השפעות והברכות כולם להיותם קיימים תמיד, ורצה להמשיך ע"י ב' צדיקים הללו אפרים ומנשה, כאומרו "בך יברך ישראל כו' כאפרים וכמנשה", והטעם למה דוקא ע"י אלו הצדיקים? היות שהעולם צריך תמיד לב' מיני צדיקים,

האחד, הוא שיחשוב תמיד בעולמות העליונים וביחודים להוסיף אור תמיד למעלה למעלה. **ואחד,** לחשוב בצורכי עולם, מה שהעולם צריכין פרנסה וברכה וחיים ושאר הצטרכותם, **ובשני מיני צדיקים הללו הוא קיום העולם,** ולזה רצה להמשיך ולפעול זאת על ידם, "כי מנשה הבכור" היה במדריגתו לעלות תמיד ממדריגה למדריגה ולא לחשוב בעניני העוה"ז כלל, ואפרים היה צעיר ממנו בעבודה שלא היה כ"כ הולך במדריגות, כי אם שהיה חושב תמיד המשכת השפעה על ישראל,

וזה היה חשוב בעיני ישראל אבינו יותר, כי עיקר מגמתו היה למשוך טוב על ישראל, וכוונת יוסף היה היפך, שהיה סבר שמנשה חשוב מחמת רוב כוונתו ועלייתו, ולזה לקח את אפרים לימין עצמו, כי כוונתו היתה גם כן בשביל ישראל להמשיך הברכות ע"י ב' הצדיקים הללו, אך שסבר שדי לאפרים כח ימינו במה שהעמידו לימין עצמו, בזה יהיה די לפעול הברכות לישראל וכנ"ל, ועיקר היה אצלו מנשה לפי שהיה עובד במדריגות גדולות ולכך העמידו לימין אביו, ולא כן היה דעת יעקב אבינו ע"ה, אדרבה להיפך, לפי שהיה אפרים הצעיר לכך שכל את ידיו לברכו בימין, **כי זה היה עיקר פעולת יעקב להטיב אחריו לדורותיו שיהיו מזומנים כל טוב השפעה ורחמים,** וזה היה מדריגת אפרים.

וזהו שאמר יעקב "ידעתי בני ידעתי", פירוש שאמר ליוסף הידיעה של בני, ידעתי מזה גם כן שמנשה הוא היותר גדול במדריגתו, "ואולם אחיו הקטן" במדריגתו "יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגוים", שיהיה כל העולם מלא מהשפעותיו וטובו, ולכך הוא חביב בעיני יותר, לזה "וישם את אפרים לפני מנשה".

וזהו "סוד ה' ליראיו". ובריתו להודיעם", פירוש היראים - הם הצדיקים הממשיכים השפעות, צריכין לעשות בסוד בהסתר מפני הקטרוג שלא יקטרג על הטוב ההוא, "ובריתו" **הוא צדיק המתנהג ע"פ הברית והתורה, "להודיעם" פירוש שיודיע זאת לבני אדם שילמדו ממנו הדרך הטוב ההוא.**

שכל את ידיו כי מנשה הבכור. ולכאורה הטעם הוא ההיפך של עשיה של {פי' הרי יעקב אבינו עשה ולמה התורה כתבה שכל שמשמע שלא עשה. וודאי התורה רוצה ללמד אותנו בזה הנהגה נכונה איך להתנהג}, אלא למדה תורה דרך ארץ שינהוג אדם כבוד בחבירו לפי הראוי לו, ואעפ"י שהיה יכול יעקב אבינו ע"ה לחזור ולהעמידם כרצונו זה לימינו וזה לשמאלו, אלא שכוונתו היה שלא לבייש את מנשה ולכך שכל את ידיו בראשם. וקל ליישם.

הרבי מלמד אותנו בתורה לקמן מהי גלות ומהי גאולה, ויתכן שפנימיות זה בכלל גלות ונגלה או גילוי זה גאולה **כי באפם הרגו איש** ע"ד דאיתא דהיצה"ר נקרא מתחילה אורח ואח"כ הולך ואח"כ איש, שהוא כבעל בית ואז צריך כח גדול לשבר אותו ולהרוג אותו, כמ"ש חז"ל על פסוק "ולבי חלל בקרבי" שהרג את היצה"ר, והיינו באפם, "ר"ל שהיו מרגיזים היצר טוב על היצר הרע ו"הרגו" אותו אף שהיה איש", "וברצונם עקרו שור", "היינו שור המועד, גם שהיו מועדים בדבר, עקרו אותו, וראויים הם להשפעה.

וזה שרמזו חז"ל במסכתא שבת המוציא שט"ח בשבת, "פירוש האדם הרוצה להוציא את השטר חוב אשר חתם ידו בו על עוונותיו, ורוצה להוציא לקרוע אותו שימחול לו הקב"ה על עוונותיו, 'בשבת' ע"י שמכניס עצמו בהקדושה הנקרא שבת וחוזר בתשובה עליהם, אם עד שלא פרעו, דאיתא בגמרא, גדולה תשובה שזדונות נעשין לו כשגגות, ואיתא שזדונות נעשין לו כזכיות, ואמרו חז"ל כאן מאהבה כאן מיראה", וזהו "עד שלא פרעו" מלשון וראשה פרוע,

דהיינו רוצה לומר, אם לא עשה תשובה רק מיראה וזדונות נעשין כשגגות, ונמצא עדיין אינו מגולים ויבוש בהם, כי עכ"פ שגגה הוא וגם שוגג צריך כפרה", חייב, פירוש חייב לשוב עוד בתשובה שלימה מאהבה, לעשותם זכיות שיהא מגולים

בלא בושא, ומשפרעו פטור, "מובן ממילא, שעשה תשובה מאהבה אזי הוא פטור", ר' יהודה אומר אף משפרעו חייב מפני שצריך לו, "ר"ל הגם שעשה תשובה מאהבה ונעשין כזכות, אעפ"כ אינם כעושה מצוה מתחילה, רק הם מצוה הבאה מעבירה, וצריך ליתן להם תמיד חיות קדושה להעלותם לפניו יתברך, וזהו" חייב מפני שצריך לו, "ר"ל להעלותם לו יתברך ויתעלה. או יאמר "אם עד שלא פרעו כו, "דהנה כל אדם יש בו חלק אלקי ממעל, וגם בשעה שעושה עבירה חלילה אילולי החלק אלקי שבו לא היה בו כח להתנענע בשום תנועה בשום אבר לעשות, וההכרח לחלק אלהי להתלבש בלבושים על גבי לבושים לסבול הצער הגדול של העבירה, וזהו סוד גלות השכינה, ואח"כ כשאדם חוזר בתשובה ובוכה על עוונותיו, זה הוא שבוכה על גלות השכינה, ועי"ז הוא משבר את הלבושים שהוכרח החלק אלקי להתלבש בהם ונתגלה בתיקונו כשמתקן עונו, וזהו" עד שלא פרעו, "ר"ל שעדיין לא הסיר וגילה את הלבושים מחלק אלקי, שעדיין לא עשה תשובה כהוגן" חייב, "ואם משפרעו פטור, "כנ"ל", "ר"י אומר (וכו), "כנ"ל".

למדנו בדברי תורה הק' של הרבי שני דברים: א. גלות זה כשאדם עובר עבירה ומתמהמה בלשוב בתשובה או בגלל שהוא מורה היתר לעצמו או בגלל עבר עבירה ושנה בה הותרה לו או בגלל שסומך על כל מיני רבנים שבדיעבד זה מותר או שעושה תיקונים כפי מה שקורא בעלונים או בפרסומים, ועדיין נחשב בגלות כי הרי אפילו אם התכפר לו במשהו, במקרים אלו זדונות נעשו לשגגות, וכמו שיש כאלה שחושבים שדיעבד נהפך ללכתחילה וכל דרבנן זה קולא, ממילא נשארים מזידים בשוגג. ועדיין נשארים בגלות! אבל כשעושה האדם תשובה מאהבה, דהיינו לקיים את המצוה בלכתחילה וחוזר בתשובה על כל הנ"ל הרי זה נגאל וזוכה לגאולה אמיתית.

ב. מלמד אותנו הרבי שאפילו שאנחנו בגאולה אנחנו גם חייבים עדיין להשמר מאוד כיון שכבר חטאנו פעם אנחנו חייבים לפחד שלא נחזור לחטאינו ושלא נהיה מורי היתר וכו'. ושלא נשכח שיש לנו קיבוע של חטאים ועל זה נאמר אשרי אדם מפחד תמיד שלא יחזור לכסלו. ואפילו שהיה לנו גאולה פרטית על ידי התשובה מאהבה עדיין איו לנו גאולה כללית כי חובה עלינו שיהיה לנו יראה שאהבה לא תתקרב מאיתנו

מלמד אותנו הרבי עניני אהבה ויראה בהמשך למה שהסביר לנו בשיעור הקודם את הפעולות של האהבה והיראה שזה מצוות התשובה כראוי וכנכון, ומוסיף לנו במתיקות לשונו עוד נקודת ביאור להבין את הדרגות בהם, כדי שנבין את הכרח דבר ענין מצוות התשובה שצריכה להיות עד כדי זדונות נעשים כזכויות, ואף על פי כן לירא ולפחד שלא נשוב לחטוא, וזה היא שלימות אהבת השם.

יהודה אתה יודוך כו'. דהנה אנו מתפללים בברכת אהבה רבה "ותן בלבנו לאהבה וליראה את שמך", ולכאורה הוא ההיפך, היראה מביאה לידי אהבה. אך אמנם האמת שניהם צדקו יחדיו, דאית יראה ואית יראה, אית יראה תתאה הנקרא 'אימא תתאה', וממדריגה זו בא לידי אהבה, ואהבה זו נקראת בשם 'אח' שעדיין אינה אהבה שלימה, וממדריגת אהבה זאת בא לידי אהבה שלימה הנקרא בשם 'אב', וממדריגת אהבה זאת בא לידי יראה עילאה הנקרא בשם 'אם', וזהו שנאמר "איש אמו ואביו תיראו", רמז ליראה תתאה, נאמר אם קודם לאב, ואצל כיבוד שהיא אהבה נאמר אב קודם לאם.

וזהו שאמר אברהם אבינו ע"ה לאבימלך "וגם אמנם אחותי בת אבי", פירוש מחמת שהיה בדרך לא היה יכול להשיג מדריגת אהבה עילאה הנקרא בשם 'אב', ולא היה כי אם במדריגת אהבה תתאה הנקרא בשם 'אח', שהיא כמו בת למדריגת אהבה עילאה, "אך לא בת אמי", שאינו במדריגת אהבה שהיא כמו 'בת' ליראה עילאה הנקרא בשם 'אם', "ואומר לה בכל מקום אשר נבוא שמה אמרי לי אחי הוא", רמז שאני במדריגת אהבה הנקרא בשם 'אח'.

וזהו "יהודה אתה", דהיינו כשאתה בנגלות, דהיינו מדריגת 'אתה' שהוא הנגלה, כמו שאנו אומרים 'ברוך אתה' הוא הנגלה, 'אשר קדשנו' הוא הנסתר, ובמדריגה הזאת "יודוך אחיך" ר"ל אותם שהם במדריגת 'אח' כנ"ל, אבל "ידך בעורף אויביך", פירוש כשתהיה במדריגה עליונה שיש כח בידך לכלות האויבים והדינים, אז "וישתחו לך בני אביך", אותם שהם במדריגת 'אב'. **והבן מאוד.**

הרבי בתורה קודמת בפרשה שצדיק הוא המתנהג ע"פ הברית והתורה, ומודיע זאת לבני אדם שילמדו ממנו הדרך הטוב ההוא. **יששכר חמור גרם כו'.** נראה לפרש, דהנה הצדיק המתפלל צריך להסתיר דבריו בכדי שלא יבין המקטרג לקטרג חלילה, ואילולי הקטרוג היה הצדיק יכול להוציא בשפתיו כל דבריו שירצה, רק מחמת הקטרוג צריך לכחד דבריו תחת לשונו ושפתיו, וזהו "יששכר חמור גרם רובץ בין המשפתים", פירוש הגוף, הוא החומר, גורם לצדיק שמוכרח להיות רובץ את דבריו בין השפתים, 'משפתים' לשון 'שפתים', היינו כנ"ל שצריך להסתיר את דבריו בין שפתיו שלא לדברם בפירוש מפני המקטרג שיכול לקטרג על הצדיק מחמת גוף החומר, ולכן חכם בדעת ידבר ויתפלל, ותפילתו יעלה לרחמים ולרצון. **אמן.**

לא תראה חמור אחיך רובץ תחת משאו כו'. דהאדם העוסק בעניני ועסקי עוה"ז, הרי העולם עליו כמשא ורובץ תחת משאו, ואמר הכתוב "לא תוכל להתעלם", אזהרה לצדיק שיתפלל עליו. וק"ל.

חצר הקודש ליזענסק בארה"ק

גל עד לזכרם ומורשתם של האחים הקדושים הרבי רבי אלימלך והרבי רבי זושא זצוק"ל

בס"ד. עש"ק לסדר בך ברך ישראל לפ"ק

ישמך אלקים כאפרים וכמנשה

אות הוקרה והערכה רבה

וברכת מזל-טוב מעומק הלב לכבוד האי גברא רבה יקירא איש אשר רוח בו חבר ליראי השם צאצא למשפחה המתייחסת לרבן של כל בני הגולה והגאולה הרבי הנועם אלימלך מליזענסק

הרה"צ מוהר"ר

רבי מרדכי שיף שליט"א

ממקימי חצר הקודש ליזענסק בקרית גת

לכבוד השמחה במעונו לרגל הולדת בנו שיחי' לאיו"ט

ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שיזכה להכניסו בבריתו של אברהם אבינו בעתו ובזמנו ולגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים בשמחה ובטוב לבב ולברכת בן פורת יוסף בן פורת עלי עין

ויזכה לברכתו של הרבי הנועם אלימלך שכותב בפרשת ויגש וזלה"ק שפע ברכה והצלחה וחיים לנו ולכל ישראל. אי"ה ביאת משיחנו במהרה יתגדל ויאריך כמו שנים רבות, ושנות חיים ושלוש יוסיפו לנו בגאולתינו קרובה במהרה בימינו אכי"ר

בברכת טוב עין הוא יבורך

ההנהלה רבנן ותלמידהון